

Η απόλυση υπό όρο

Επιμέλεια Λάμπρος Σ. Τσόγκας

Αντεισαγγελέας Εφετών Θράκης

Εισήγηση στην ΕΣΔΙ στις 14-3-2019

==Η απόλυση υπό όρο αποτελεί έναν από τους προοδευτικούς μηχανισμούς του ουσιαστικού ποινικού δικαίου εντασσόμενος στον ανθρωποκεντρικό του χαρακτήρα, που αποσκοπεί τόσο στην κοινωνική επανένταξη του κρατούμενου όσο και στην ειδική πρόληψη του ποινικού δικαίου. Για το λόγο αυτό όποιος απολύεται από κατάσταση κράτησης υπό όρο δεν απαλλάσσεται από την ποινή, αλλά εξακολουθεί να τελεί σε καθεστώς έκτισης ποινής, η οποία γίνεται εφεξής με άλλο τρόπο. Ο ουσιαστικός χαρακτήρας του εν λόγω μηχανισμού έχει ως συνέπεια ότι ενεργοποιούνται οι ισχύουσες στο άρθρο 2 ΠΚ αρχές της αναδρομικής εφαρμογής του ηπιότερου και της απαγόρευσης της αναδρομικής εφαρμογής του αυστηρότερου ποινικού νόμου. Ακριβώς γι' αυτό η ποινή του υφ' όρον απολυθέντος μπορεί να συγχωνευθεί με άλλες ποινές, με τις οποίες συναντάται προς εκτέλεση κατά τη διάρκεια του δοκιμαστικού σταδίου, επιβληθείσες βεβαίως μόνο για πράξεις που δεν τελέστηκαν εντός του σταδίου δοκιμασίας.

== Κατά το άρθρο 105 ΠΚ η απόλυση υπό όρο χορηγείται εφόσον όσοι καταδικάστηκαν έχουν εκτίσει προκειμένου για φυλάκιση, τα δύο πέμπτα της ποινής τους, προκειμένου για πρόσκαιρη κάθειρξη, τα τρία πέμπτα της ποινής τους και

προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τουλάχιστον δεκαεννέα έτη. Το χρονικό διάστημα των τριών πέμπτων περιορίζεται στα δύο πέμπτα της ποινής που επιβλήθηκε και προκειμένου για ισόβια κάθειρξη, τα δεκαεννέα (19) έτη περιορίζονται σε δεκαπέντε (15) έτη, αν ο κατάδικος έχει υπερβεί το εβδομηκοστό (70ο) έτος της ηλικίας του. Το χρονικό διάστημα των δεκαπέντε (15) ετών προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Μετά τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου (65ο) έτους της ηλικίας του καταδίκου, κάθε ημέρα παραμονής του σε σωφρονιστικό κατάστημα υπολογίζεται ευεργετικά ως δύο (2) ημέρες εκτιώμενης ποινής. Με την υπ' αριθ. 6/2018 γνωμοδότηση του ΕισΑΠ ■ έγινε σαφές ότι κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 46 Ν 2776/1999, που είναι ευνοϊκότερη για τους εργαζόμενους καταδίκους και υποδίκους, αφού παρέχει εξουσιοδότηση να γίνει σε εξαιρετικές περιπτώσεις υπέρβαση του ανώτατου ορίου υπολογισμού των δύο ημερών εκτιτέας ποινής για κάθε μία ημέρα εργασίας, εκδόθηκε το ΠΔ 342/2000, το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 ΠΔ 60/2015. Με την τελευταία διάταξη, που είναι ειδική έναντι της διάταξης της παρ. 2 του άρθρου 105 ΠΚ, προβλέπεται, αδιακρίτως ηλικίας του κρατουμένου, ευνοϊκότερος υπολογισμός της εκτιώμενης ποινής, εφαρμόζεται δε για τους εργαζόμενους καταδίκους ή υποδίκους η ευνοϊκότερη αυτή διάταξη ως έχει, εφόσον τους αφορά. Το μέτρο του ευεργετικού υπολογισμού ορίζεται σε τρεις ημέρες εκτιτέας ποινής για κάθε ημέρα εργασίας τους σε αγροτική ή κτηνοτροφική μονάδα, καθώς και σε μονάδες αρτοποιίας και

ζαχαροπλαστικής Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης, σε συνεργασία οικοδομικών και τεχνικών εργασιών, που συγκροτούνται εκτάκτως και για συγκεκριμένο έργο σε οποιοδήποτε Κατάστημα Κράτησης, στο αρτοποιείο της προβλεπόμενης από το άρθρο 104 του από 28-30.9.1935 ν.δ. «περί οργανώσεως σωφρονιστικού προσωπικού και διαχειρίσεως φυλακών».

===Κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 105 ΠΚ για τη χορήγηση της υφ' όρον απόλυσης, ως ποινή που εκτίθηκε θεωρείται αυτή που υπολογίστηκε ευεργετικά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Προκειμένου για ποινές κάθειρξης δεν μπορεί να χορηγηθεί πάντως στον κατάδικο η υφ' όρον απόλυση, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, δεκαπέντε (15) έτη. Το χρονικό διάστημα του ενός τρίτου ή, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, των δεκαπέντε (15) ετών, προσαυξάνεται κατά τα δύο πέμπτα των λοιπών ποινών που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά. Σε κάθε περίπτωση όμως ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί αν έχει εκτίσει δεκαεννέα (19) έτη. Για τη σχέση της παραγράφου 2 του άρθρου 105 ΠΚ και της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού με το υπ' αριθ.78/2015 βούλευμα του ΣυμβΕφΚρ έγινε δεκτό ότι η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 105 ΠΚ ερμηνευόμενη στο σύνολό της και ως ρυθμιζουσα συστηματικά και πλήρως την υπό όρο απόλυση μόνο των υπερήλικων καταδικών εμφανίζεται ως ειδική απέναντι σε εκείνη της παρ. 6 του ίδιου άρθρου που ρυθμίζει άλλον

ευεργετικό υπολογισμό. Έτσι, κατά λογική αναγκαιότητα, η επέκταση εφαρμογής της διάταξης της παρ. 6 εδ. β', που απαιτεί την πραγματική έκτιση του ενός τρίτου της ποινής και στους υπερήλικες κατάδικους, θα σήμαινε αυτονόητα την αναγωγή της διάταξης της παρ. 2 σε γενική διάταξη, γεγονός το οποίο ασφαλώς δεν θέλησε ο νομοθέτης. Συνεπώς, πρέπει να αποκλεισθεί για την υπό όρο απόλυση των υπερηλικών η παράλληλη εφαρμογή της παρ. 6 εδ. β' του άρθρου 105 ΠΚ, καθ' όσον η ειδική ρύθμιση της παρ. 2, που δεν εξαρτά την υπό όρο απόλυση από την έκτιση κάποιου μέρους της ποινής από τους υπερήλικες, θα ήταν περιττή. Επομένως σύμφωνα με την άποψη αυτή ο κατάδικος που υπερέβη το 70ο έτος της ηλικίας του και εκτίει ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης, δεν απαιτείται κατά τον νόμο για να απολυθεί υπό τον όρο της ανάκλησης να παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα υποχρεωτικά για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της επιβληθείσας σε αυτόν ποινής. Για το ζήτημα αυτό έχει διατυπωθεί και η ακριβώς αντίθετη άποψη (η οποία καταγράφηκε στο υπ' αριθ. 140/2007 βούλευμα Συμβ. Εφ. Λάρισας και στο υπ' αριθ. 118/2016 βούλευμα του Συμβ. Πλημ. Πειραιά. Στο τελευταίο μάλιστα τονίζεται ότι από τα πρακτικά της Ολομέλειας της Βουλής όταν και συζητήθηκε η ψήφιση του Ν 2408/1996 προκύπτει ότι λογίζεται ως δεδομένη η πραγματική έκτιση της ποινής και για τους υπερήλικες κατάδικους ως προϋπόθεση της υφ' όρον απόλυσης αυτών, όπως ακριβώς και για τις υπόλοιπες κατηγορίες κρατουμένων, εφαρμοζόμενης έτσι και σε εκείνους της παρ. 6 του άρθρου 105 ΠΚ και μη θεσπιζόμενης ουδεμίας ειδικότερης μεταχείρισης εκείνων ως προς το ζήτημα αυτό. Στην

άποψη αυτή γίνεται επίκληση της υπ'αριθ. 5/1998 γνωμοδότησης του ΕισΑΠ κατά την οποία ο ευεργετικός υπολογισμός ανακύπτει μόνο μετά την πραγματική παραμονή του καταδίκου στο σωφρονιστικό κατάστημα για τα διαστήματα που ορίζονται στην παρ. 6 του αυτού άρθρου. Αξίζει να αναφερθεί ότι όπως σημειώνεται στο βούλευμα του Συμβουλίου Πλημ/κων Πειραιά αν γίνει δεκτή η πρώτη άποψη, στην περίπτωση που κάποιος κρατούμενος ηλικίας άνω των εβδομήντα (70) ετών εκτίει ποινή ισόβιας κάθειρξης (για έγκλημα που τέλεσε, αφού συμπλήρωσε το 65ο έτος της ηλικίας του και το οποίο επισύρει την ποινή της ισόβιας κάθειρξης), θα απαιτείτο ως τυπική προϋπόθεση προκειμένου να του χορηγηθεί υφ' όρον απόλυση, εφόσον ο κατάδικος δεν εργάστηκε, να έχει εκτίσει επτά (7) έτη και έξι (6) μήνες (15 έτη διά 2), ενώ για την περίπτωση που εργάστηκε, θα αρκούσε να έχει εκτίσει έξι (6) έτη (15 έτη διά 2,5). Και τούτο παρά το ότι ο νομοθέτης, επί ήσσονος σημασίας της υφ' όρον απόλυσης ζητήματος και δη επί του ζητήματος της χορήγησης τακτικών αδειών των κρατουμένων όρισε αυστηρότερες χρονικές προϋποθέσεις και συγκεκριμένα σε περίπτωση καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη, η κράτηση πρέπει να έχει διαρκέσει τουλάχιστον οκτώ έτη.

=== Ο κανόνας που ισχύει σε περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά ποινή ισόβιας κάθειρξης και άλλες ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης, είναι ότι ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί υφ' όρον εφόσον εκτίσει πραγματικά 15 έτη και χρονικό διάστημα ίσο με τα 2/5 του αθροίσματος των σωρευτικώς συντρεχουσών ποινών κάθειρξης. Ως προς το άθροισμα της κάθειρξης των δεκαπέντε

(15) ετών συν το όριο των σωρευτικώς συντρεχουσών ποινών, εφαρμόζεται το άρθρο 105 παρ. 3 εδ. β' ΠΚ, δηλαδή ο κατάδικος μπορεί να απολυθεί μετά από την έκτιση ποινής 25 ετών (ΣυμβΕφΛαρ 344/2004). Η εξαίρεση της παραγράφου 6 του άρθρου 105 περί υποχρεωτικής πραγματικής έκτισης για την οποία ο μερίμνησε ο νομοθέτης αφορά μόνο τις ποινές της πρόσκαιρης ή ισόβιας κάθειρξης, αφού ορίζεται ρητώς ότι υπό όρο απόλυση δεν μπορεί να χορηγηθεί στον κατάδικο, αν ο τελευταίος δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα ίσο με το ένα τρίτο της ποινής πρόσκαιρης καθείρξεως που του επιβλήθηκε και, σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης 15 έτη. Αντίθετα δεν περιλαμβάνεται εξαίρεση από τον ανωτέρω κανόνα στο νόμο αναφορικά με τις πλημμεληματικού χαρακτήρα ποινές, που τυχόν έχουν επιβληθεί, στην περίπτωση που αυτές συντρέχουν σωρευτικά με ποινή πρόσκαιρης ή ισόβιας κάθειρξης. Ως εκ τούτου για τις πλημμεληματικές αυτές ποινές δεν ορίζεται στο νόμο ότι ο καταδικασθείς θα παραμείνει για ορισμένο χρονικό διάστημα στο σωφρονιστικό κατάστημα, όπως αντιθέτως, ορίζεται για τις ποινές πρόσκαιρης ή ισόβιας κάθειρξης, και έτσι, ισχύει και γι' αυτές ο κανόνας που διατυπώνεται στο εδ. α' της παρ. 6 του άρθρου 105 ΠΚ, δηλαδή θα πρέπει, αν συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου, να υπολογιστούν ευεργετικά για τη χορήγηση της υπό όρο απόλυσης (ΓνωμΕισΑΠ 15/1997).

=== Η απόλυση υπό όρο δεν χορηγείται από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης, εφόσον τούτο αποφανθεί

με ειδική αιτιολογία ότι η διαγωγή του καταδικασθέντος, κατά την έκτιση της ποινής του, καθιστά απολύτως αναγκαία τη συνέχιση της κράτησης του για να αποτραπεί η τέλεση από αυτόν νέων αξιόποινων πράξεων. Ωστόσο για την αξιολόγηση της διαγωγής του πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συμπεριφορά του, όπως αυτή εκδηλώθηκε κατά τη διάρκεια της κράτησης του και για την αξιολόγηση της επικινδυνότητας του πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας του, όπως αυτός δείχνει προς τα έξω ή όχι την πραγματική του βελτίωση. Συνεπώς προς διακρίβωση της «κατ' επίφαση μόνο καλής διαγωγής» του καταδίκου επιβάλλεται να διερευνηθεί από τον δικαστή η όλη συμπεριφορά τούτου και η πραγματική πια ηθική πρόοδός του. Η διερεύνηση αυτή (εφ' όσον τα συνοδεύοντα το αίτημα έγγραφα δεν βοηθούν σε αυτό) μόνο από την αυτοπρόσωπη εμφάνιση του καταδίκου ενώπιον του συμβουλίου, είναι δυνατό να υλοποιηθεί. Σχετικά με την έννοια των όρων διαγωγή, που αναφέρεται στο νόμο και συμπεριφορά, που χρησιμοποιείται σε έγγραφα Καταστημάτων Κράτησης αλλά και σε βουλεύματα Συμβουλίων, έχει υποστηριχθεί ότι η διαγωγή είναι έννοια ευρύτερη της συμπεριφοράς, αφού έχει κυρίως εσωτερικό υπόβαθρο, πηγάζει από τα βάθη της συνείδησης και εκδηλώνεται σε καλή ή κακή εξωτερική συμπεριφορά. Η συμπεριφορά, επομένως, έχει μόνο εξωτερικό χαρακτήρα. Ωστόσο πρέπει να αναφερθεί ότι οι οποιεσδήποτε αμφιβολίες αναφορικά με τη συνδρομή ή όχι των (ουσιαστικών και τυπικών) προϋποθέσεων της απόλυσης υπό όρο λειτουργούν υπέρ της χορήγησής της με βάση τις θεμελιώδεις αρχές του ποινικού δικαίου. Επειδή η υφ' όρον απόλυση

αναζητά την ικανοποίηση της ειδικής πρόληψης και οπωσδήποτε συμβάλλει στην εκ νέου κοινωνικοποίηση του καταδικασθέντος το αρμόδιο Συμβούλιο επιβάλλεται να ελέγχει οποιαδήποτε μορφή διαγωγή, η οποία προκύπτει από τη συνολική προσωπικότητα και να μην αρκείται στη διατύπωση περί «καλής διαγωγής» όπως διαπιστώνεται από τα όργανα των Καταστημάτων Κράτησης. Αυτό ενισχύεται και από το γεγονός ότι ο νόμος επιβάλλει την προσωπική εμφάνιση του κρατουμένου ενώπιον του Συμβουλίου προκειμένου αυτό να σχηματίσει προσωπική αντίληψη.

===Κατά το άρθρο 68παρ.4 Σωφρονιστικού Κώδικα οι πειθαρχικές ποινές του εν λόγω άρθρου διαγράφονται από το ατομικό δελτίο πειθαρχικού ελέγχου του κρατουμένου και δεν λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση τακτικής άδειας και απόλυσης υπό όρον μετά δύο έτη, ένα έτος και έξι μήνες ανάλογα με την κατηγορία της πειθαρχικής ποινής. Μπορεί έτσι το γεγονός της τιμωρίας να μη συνιστά από μόνο του λόγο άρνησης απόλυσης υπό όρο, πλην όμως το γεγονός της ηθικά άξιας μομφής συμπεριφοράς του κρατουμένου ως στοιχείο του χαρακτήρα του, παραμένει ως άξιο προσοχής από το αρμόδιο Δικαστικό Συμβούλιο.

===Αναφορικά με τους όρους που επιβάλλονται στους απολυθέντες καταδικασθέντες πρέπει να σημειωθεί ότι η επιβολή τους είναι δυνητική και η επιλογή τους δεν είναι δυνατόν να είναι αυθαίρετη, αλλά θα πρέπει να υπακούει σε κάποιες αρχές. Οι περιορισμοί αυτοί έχουν σχέση: i) με το θεμιτό του σκοπού και του μέσου για τον οποίο επιβάλλεται ο περιορισμός, ii) με την

αρχή της αναλογίας του περιορισμού και του σκοπού που εξυπηρετεί ο περιορισμός, iii) με την απόλυτη αναγκαιότητα του περιορισμού για την επίτευξη του σκοπού, iv) με τη στάθμιση των δύο συγκρουόμενων αγαθών, δηλαδή του αγαθού υπέρ του οποίου επιβάλλεται ο περιορισμός και του προσβαλλόμενου αγαθού, στο μέτρο όπου η σύγκριση αυτή αποβαίνει υπέρ του πρώτου, v) με την προστασία του πυρήνα του δικαιώματος που θίγεται (Σχετικές παρατηρήσεις Κ.Κοσμάτου στο υπ'αριθ.434/2001 βούλευμα ΣυμβΠλημΠειρ). Όταν λάβει χώρα τροποποίηση των όρων σε βάρος του απολυθέντος και τούτο σχετίζεται με την υποχρέωση εμφάνισης του υφ όρον απολυθέντος καταδίκου στις αστυνομικές αρχές του τόπου κατοικίας του στο εσωτερικό, στις προξενικές αρχές Κράτους στο εξωτερικό, τούτη η τροποποίηση ισοδυναμεί κατ ουσίαν με χορήγηση άδειας μετανάστευσης ή αποδημίας από τη χώρα σε μη δικαιούμενο πρόσωπο, αφού του επιτρέπει να εξέλθει από αυτή και να εκφύγει της αρμοδιότητας των ελληνικών αρχών υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο των οποίων επιβάλλεται να υφίσταται καθ'όλο το διάστημα της δοκιμασίας του. Σε αντίθετη περίπτωση, καταστρατηγείται ο σκοπός του θεσμού της υφ όρον απόλυσης, γιατί ο κατάδικος εκφεύγει του ελέγχου επιτήρησης των αρμοδίων αρχών του Κράτους έκτισης της ποινής, με επακόλουθο να καθίστανται ανέφικτη η διάγνωση του λευκού ή μη χρόνου της δοκιμασίας του και εντεύθεν η εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος περί της βελτίωσης ή μη του χαρακτήρα του και ομαλούς επανένταξής του στο κοινωνικό σύνολο (ΣυμβΕφΕυβ 70/2016).

=== Κατά τις διατάξεις των άρθρων 105, 108 και 109 του ΠΚ, αν από την απόλυση του καταδίκου σε στερητική της ελευθερίας ποινή, υπό τον όρο της ανάκλησης, περάσει το χρονικό διάστημα της ποινής το οποίο υπολειπόταν για έκτιση, σε όσες περιπτώσεις αυτό είναι ανώτερο από τρία έτη, ή αν περάσουν τρία έτη χωρίς να γίνει ανάκληση, η ποινή (αν δεν πρόκειται για ισόβια κάθειρξη για την οποία απαιτείται να περάσουν δέκα έτη), θεωρείται ότι έχει εκτιθεί. Αν όμως μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα εκείνος που απολύθηκε διαπράξει έγκλημα από δόλο για το οποίο του επιβλήθηκε αμετακλήτως οποτεδήποτε ποινή φυλάκισης ανώτερη από ένα έτος, εκτίει αθροιστικά και ολόκληρο το υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής, το οποίο έπρεπε να εκτίσει κατά τον χρόνο της προσωρινής απόλυσης. Έτσι αν κατά το στάδιο της δοκιμασίας εκείνου που απολύθηκε υπό όρο συμπέσει ποινή ανώτερη του ενός έτους για άλλη, μία ή περισσότερες, από δόλο πράξεις, παρόλο ότι η ποινή που είχε ανασταλεί και οι νέες συναντώνται κατά την εκτέλεση, δεν επιτρέπεται να καταγνωσθεί μία συνολική ποινή, αποτελούμενη από τη βαρύτερη τούτων, επαυξανόμενη ανάλογα για κάθε μία από τις λοιπές που συντρέχουν, αλλά η νέα ή νέες ποινές, συγχωνευόμενες αυτές μεταξύ τους αν είναι περισσότερες, θα αποτιθούν χωριστά, μετά την έκτιση ολόκληρου του υπολοίπου της προηγούμενης ποινής που είχε ανασταλεί και έπρεπε ο κατάδικος να εκτίσει, όπως επιτάσσει η διάταξη του άρθρου 108 ΠΚ, αποκλείοντας τη συγχώνευση με τη νέα ποινή (πρβλ ΑΠ 637/2009). Η άρση αυτή της απόλυσης επέρχεται αυτοδικαίως, δηλαδή χωρίς παρέμβαση του Δικαστικού Συμβουλίου, με μόνη

την παραγγελία του Εισαγγελέως να εκτελεσθεί το υπόλοιπο της ποινής. Σε περίπτωση που ο απολυθείς με όρους τελέσει περισσότερα από ένα εγκλήματα και καταδικάσθηκε με διαφορετικές αποφάσεις, για την άρση πρέπει, οι ποινές που του επιβλήθηκαν είτε αυτές αθροιστούν είτε συγχωνευθούν να υπερβαίνουν την φυλάκιση του ενός έτους. Η άποψη ότι πρέπει μια τουλάχιστον ποινή να είναι ανώτερη του ενός έτους οδηγεί σε ευνοϊκή μεταχείριση αυτού που κατά το διάστημα της δοκιμασίας έχει τελέσει πολλά εγκλήματα π. χ. πέντε διαφορετικές κλοπές, για τις οποίες του επιβλήθηκε φυλάκιση 10 μηνών για κάθε μια, από αυτόν που τέλεσε μόνο μια πράξη π.χ. μια κλοπή και του επιβλήθηκε φυλάκιση 13 μηνών. Δηλαδή με την αποδοχή της άποψης αυτής, ευνοείται αυτός που κατά το χρόνο της δοκιμασίας εξετράπη σε πολλαπλή εγκληματική δραστηριότητα από αυτόν που τέλεσε μόνο μια πράξη (ΑΠ 649/2018).

=== Οι τιθέμενοι στον κατάδικο όροι λειτουργούν όπως και οι περιοριστικοί όροι στον χώρο της προδικασίας. Η παραβίαση των όρων της απόλυσης οδηγεί σε ανάκληση της απόλυσης. Έτσι ο κατάδικος από καθεστώς περιορισμένης ελευθερίας μεταφέρεται σε καθεστώς στέρησης της ελευθερίας. Η παραβίαση των περιοριστικών όρων οδηγεί σε αντικατάστασή τους με προσωρινή κράτηση. Ωστόσο, κατά την ερμηνεία του άρθρου 298 περ. γ' ΚΠΔ, που προβλέπει την αντικατάσταση των περιοριστικών όρων με προσωρινή κράτηση σε περίπτωση παραβίασης των επιβληθέντων περιοριστικών όρων, έγινε δεκτό, παρά την έλλειψη ειδικής νομικής πρόβλεψης, ότι η αντικατάσταση δεν

γίνεται όταν η παράβαση των όρων οφείλεται σε «εύλογο κώλυμα» - «εύλογη αιτία». Η ερμηνεία αυτή θα πρέπει να υιοθετηθεί και στα πλαίσια του άρθρου 107 παρ. 1 Ποινικού Κώδικα. Έτσι πρέπει να γίνει δεκτό ότι δεν ανακαλείται ποτέ η υπό όρο απόλυση όταν η μη συμμόρφωση στις υποχρεώσεις που τέθηκαν οφείλεται σε «εύλογο κώλυμα» - «εύλογη αιτία». Η ανάκληση εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών. Το τελευταίο θα κάνει χρήση της ευχέρειας υπέρ της ανάκλησης ή όχι με σημείο αναφοράς την αρχή της αναγκαίας αναλογίας. Τούτο σημαίνει ότι η υπό όρο απόλυση δεν ανακαλείται, αν το εναπομένον για έκτιση υπόλοιπο ποινής αποτελεί στη συγκεκριμένη περίπτωση στοιχείο προδήλως δυσανάλογο σε σχέση με τον όρο που παραβιάστηκε και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε η μη συμμόρφωση προς τον όρο. Ακόμη δεν είναι επιτρεπτή η ανάκληση όπου υπάρχουν αμφιβολίες για το «εύλογο» ή όχι του κωλύματος ή της αιτίας που δικαιολογεί τη μη συμμόρφωση προς τον όρο ή για το ασύμβατο της ανακλήσεως προς την αρχή της αναλογίας (Ζαχαριάδης, Υπερ 1994,140, Μαργαρίτης-Παρασκευόπουλος). Το βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, που χορηγεί υπό όρο απόλυση, είναι εκκλητό και κατά τα δύο σκέλη αυτού, δηλαδή, τόσο ως προς τη διάταξη που χορηγεί την υπό όρο απόλυση, όσο και ως προς τη διάταξη των παρεπόμενων υποχρεώσεων - όρων, που τη συνοδεύουν, καθόσον ο δυνητικός χαρακτήρας της επιβολής των τελευταίων, καθώς και της ανάκλησης και της τροποποίησής τους από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών, δεν μπορεί να θεωρηθεί, ότι αφαιρεί το δικαίωμα από τον κατάδικο να προσφύγει στο

δευτεροβάθμιο συμβούλιο. Πολλές φορές η βαρύτητα των επιβληθέντων όρων είναι τόσο επαχθής και δεσμευτική ή τόσο αποφασιστικής σημασίας, που σχεδόν αναιρεί το ευεργέτημα της υπό όρο απόλυσης, δοθέντος, άλλωστε, ότι η απόλυση του καταδίκου από τις φυλακές αυτή καθεαυτή και οι υποχρεώσεις που τη συνοδεύουν αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο, που εκφράζει τον κατά τα άρθρα 105 επ. Π.Κ. θεσμό της απόλυσης υπό όρο, ως τρόπο έκτισης της ποινής (ΑΠ 82/2014).

=== Η ανάκληση επέρχεται πάντοτε με απόφαση του δικαστικού συμβουλίου του τόπου έκτισης της ποινής, για το λόγο ότι ο καταδικασμένος δεν συμμορφώθηκε με τους όρους που του επιβλήθηκαν. Η άρση επέρχεται αυτοδίκαια δίχως να είναι απαιτούμενο η έκδοση δικαστικής απόφασης, για το λόγο ότι ο καταδικασμένος διέπραξε κατά το διάστημα της δοκιμασίας έγκλημα από δόλο, που τιμωρήθηκε οποτεδήποτε με ποινή φυλάκισης ανώτερη από ένα έτος. Τόσο η ανάκληση όσο και η άρση της απόλυσης με όρο καταλήγουν στην έκτιση του υπολοίπου της ποινής του απολυθέντος. Στην περίπτωση της άρσης λόγω της αθροιστικής έκτισης, ακολουθείται το εξής σχήμα. Πρώτα εκτίεται ολόκληρο το ανασταλέν υπόλοιπο της προηγούμενης ποινής και στη συνέχεια η νέα ποινή που επιβλήθηκε για το έγκλημα που διέπραξε κατά το χρόνο της δοκιμασίας. Με βάση τον κανόνα του άρθρου 102 ΠΚ, αν κατά το διάστημα της αναστολής αυτός στον οποίον επιβλήθηκε η ανασταλείσα ποινή καταδικασθεί και πάλι σε ποινή στερητικής της ελευθερίας για κακούργημα ή πλημμέλημα που τελέσθηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής, η αναστολή αίρεται μόλις

καταστεί αμετάκλητη η νέα καταδίκη. Η ποινή που επιβλήθηκε με τη νέα καταδίκη εκτελείται στη συνέχεια μετά την ποινή που είχε ανασταλεί. Η απαρίθμηση των λόγων ανακλήσεως της απόλυσεως στο άρθρο 107 παρ. 1 ΠΚ είναι αποκλειστική και όχι ενδεικτική, ενώ δεν είναι νοητή η ανάκληση απόλυσης κατ' άρθρο 107 ΠΚ για το λόγο ότι έλειπαν οι απαιτούμενες τυπικές ή ουσιαστικές προϋποθέσεις χορήγησής της, φαινόμενο που μπορεί να επιλυθεί με έφεση του Εισαγγελέα. Η απαγόρευση του καθορισμού συνολικής ποινής μεταξύ της νέας ποινής και της προηγούμενης ή, αλλιώς, η αθροιστική έκτιση των συντρεχουσών αυτών ποινών εφαρμόζεται όχι μόνον όταν η νέα ποινή καταστεί αμετάκλητη, αλλά και πριν του αμετακλήτου αυτής, διότι και πριν του αμετακλήτου της συντρέχει ο ίδιος δικαιολογητικός λόγος της απαγόρευσης, της σωφρονιστικής κύρωσης δηλ. του καταδικασμένου για το λόγο ότι κατά το χρόνο της δοκιμασίας του εκτράπηκε σε βαριά εγκληματική διαγωγή (ΑΠ 468/2014, ΑΠ 434/2001). Η άρση της υφ' όρο απόλυσης και η επακολουθούσα αθροιστική έκτιση της νέας ποινής με το υπόλοιπο της προηγούμενης, εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις που συντρέχουν οι απαιτούμενες από το νόμο προϋποθέσεις, έστω και εάν συμπέσει με τον παράλληλο θεσμό της ανάκλησης της απόλυσης. Εάν δηλ. ο καταδικασμένος κατά το διάστημα της δοκιμασίας δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που του επιβλήθηκαν, κατά το άρθρο 107 παρ. 1 ΠΚ, και ταυτόχρονα διαπράξει και έγκλημα από δόλο για το οποίο του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης ανώτερη από ένα έτος, εφαρμόζονται αμφότεροι οι θεσμοί της ανάκλησης και της άρσης

της υφ' όρον απόλυσης, γιατί κανένας από αυτούς δεν αποτελεί εμπόδιο για την εφαρμογή του άλλου (ΓνΕισΑΠ 11/2005).

===Κατά τη διάταξη του άρθρου 110Α παρ.1 ΠΚ η απόλυση υπό όρο χορηγείται ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και 106, εφ' όσον ο κατάδικος νοσεί από σύνδρομο επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας..... ή είναι τετραπληγικός ... 2. Η απόλυση χορηγείται, ανεξαρτήτως της συνδρομής των προϋποθέσεων των άρθρων 105 και 106 και στις πιο κάτω περιπτώσεις, που έχει επιβληθεί πρόσκαιρη της ελευθερίας ποινή: α) στους καταδικούς με ποσοστό αναπηρίας πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω εφόσον κρίνεται ότι η παραμονή τους στο κατάστημα κράτησης καθίσταται ιδιαίτερα επαχθής λόγω αδυναμίας αυτοεξυπηρέτησης και β) στους καταδικούς με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω. Σε περίπτωση πρόσκαιρης κάθειρξης, απαιτείται να έχει εκτιθεί με οποιονδήποτε τρόπο το ένα πέμπτο της ποινής». 3. Σε περίπτωση ισόβιας κάθειρξης, ο κρατούμενος που έχει ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, αν έχει εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο πέντε (5) έτη, στην περίπτωση που το έγκλημά του δεν ενέχει ανθρωποκτονία, ή δέκα (10) έτη σε κάθε άλλη περίπτωση, εκτίει το υπόλοιπο της ποινής του στην κατοικία του, με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 56 παρ. 3. ΠΚ. 4. Η διακρίβωση των προηγούμενων προϋποθέσεων, γίνεται μετά από αίτηση του κρατούμενου από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών ή στην περίπτωση που εκτίει ποινή ισόβιας κάθειρξης, από το Συμβούλιο Εφετών. Ο εισαγγελέας, μετά την υποβολή της αίτησης, διατάσσει ειδική πραγματογνωμοσύνη για

τη διακρίβωση των προϋποθέσεων των προηγούμενων παραγράφων και την πιστοποίηση του ποσοστού αναπηρίας, αν αυτό δεν έχει βεβαιωθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ). Η κατά τα άνω ειδική πραγματογνωμοσύνη ή η βεβαίωση από το ΚΕΠΑ υποβάλλεται από τον εισαγγελέα στο αρμόδιο συμβούλιο μαζί με την πρότασή του. Κατά του βουλεύματος του συμβουλίου εφετών μπορεί να ασκηθεί αναίρεση. Η ειδική πραγματογνωμοσύνη ή η βεβαίωση του ΚΕΠΑ υποχρεωτικά προσδιορίζουν εάν η αναπηρία είναι μόνιμη ή πρόσκαιρη και αναφέρουν στην περίπτωση της πρόσκαιρης αναπηρίας τον χρόνο διάρκειας και το ποσοστό της. Εάν πρόκειται για πρόσκαιρη αναπηρία ο αρμόδιος εισαγγελέας υποβάλλει ένα (1) μήνα πριν τη λήξη του προσδιοριζόμενου χρόνου αναπηρίας στο αρμόδιο συμβούλιο την πρότασή του για την επανεξέταση της χορηγηθείσας απόλυσης υπό όρο. Για το λόγο αυτό δύο (2) μήνες πριν τη συμπλήρωση του χρόνου της προσδιορισθείσας αναπηρίας διατάσσει ειδική πραγματογνωμοσύνη είτε παραπομπή στο αρμόδιο ΚΕΠΑ για την εκ νέου διακρίβωση των προϋποθέσεων για την πιστοποίηση του ποσοστού αναπηρίας. Εάν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των προηγούμενων παραγράφων διατάσσεται η συνέχιση της εκτέλεσης της ποινής. Ο χρόνος που μεσολάβησε από την απόλυση υπό όρο λογίζεται ως πραγματικός χρόνος έκτισης της ποινής. Η επανεξέταση της αναπηρίας και η διακρίβωση των προϋποθέσεων του άρθρου αυτού περατώνεται στο χρονικό διάστημα που προβλέπει το άρθρο 109 ΠΚ». Τέλος, κατά την παρ. 7 του ως άνω άρθρου «Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, εκτός της

επιβολής ισόβιας κάθειρξης, δύναται να επιβληθεί μόνο ο όρος της απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα. Ανάκληση απόλυσης για παραβίαση όρου δεν χωρεί όταν αυτή προκλήθηκε από λόγους υγείας». Κατά την αληθή έννοια της διάταξης αυτής, για τη χορήγησή της υπό τον όρο της ανάκλησης απόλυσης του καταδίκου, θα πρέπει η αναπηρία την οποία αυτός εμφανίζει, να οφείλεται σε μία και μόνο νόσο, η οποία δε μπορεί να αντιμετωπισθεί επιτυχώς εντός του καταστήματος κράτησης και εξαιτίας της οποίας η εξακολούθηση της έκτισης της ποινής από αυτόν μπορεί να προκαλέσει επιδείνωση της κατάστασης της υγείας του, ή σοβαρή και μόνιμη βλάβη αυτής ή συνεπάγεται κίνδυνο ακόμη και για την ίδια του τη ζωή, με αποτέλεσμα για ανθρωπιστικούς λόγους, να καθίσταται επιβεβλημένη η απόλυσή του, ώστε να τύχει καλύτερης θεραπευτικής αντιμετώπισης εκτός του σωφρονιστικού καταστήματος (σχετ. και η από 2.4.2013 ΕισΕκθΝ 4322/2015) και όχι όταν το ποσοστό αναπηρίας του παρουσιάζεται ότι συνιστά αποτέλεσμα περισσότερων της μίας διαφορετικών παθήσεων, καθώς στην περίπτωση αυτή, η συμβολή καθεμίας από τις ασθένειες στην τελική διαμόρφωση του ανωτέρω ποσοστού, και συνακόλουθα ο συγκεκριμένος καθορισμός του, δεν είναι εκ των πραγμάτων δυνατόν να ελεγχθεί και να διακριβωθεί από το αρμόδιο Συμβούλιο, όπως απαιτείται για το σχηματισμό δικανικής πεποίθησης επί της βασιμότητας της αίτησης του διαδίκου (ΣυμβΕφΠειρ 3/2017 και 31/2017). Πέραν τούτου, με την ως άνω συνάθροιση ποσοστών διαφόρων μορφών αναπηρίας (σωματικών - ψυχικών) επέρχεται έμμεση καταστρατήγηση των διατάξεων, διότι δημιουργούνται εκ

του πλαγίου προϋποθέσεις αθρόας εξόδου κρατουμένων από τα Καταστήματα Κράτησης, γεγονός που δεν εναρμονίζεται με την πραγματική βούληση του νομοθέτη (ΣυμβΕφΕυβ 65/2018). Όσον αφορά τα ΚΕΠΑ αναφέρεται ότι ισχύει ο νόμος 4331/2015 στο άρθρο 2 του οποίου ορίζεται: Από 1.9.2011 δημιουργείται Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ), υπαγόμενο στη Διεύθυνση Αναπηρίας και Ιατρικής της Εργασίας της Διοίκησης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, για την εξασφάλιση της ενιαίας υγειονομικής κρίσης όσον αφορά στον καθορισμό του βαθμού αναπηρίας των ασφαλισμένων όλων των ασφαλιστικών φορέων, συμπεριλαμβανομένου του Δημοσίου, καθώς και των ανασφάλιστων, για τους οποίους απαιτείται πιστοποίηση της αναπηρίας. Οι Γνωστοποιήσεις Αποτελέσματος Πιστοποίησης Ποσοστού Αναπηρίας που εκδίδονται για κάθε νόμιμη χρήση από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) γίνονται υποχρεωτικά δεκτές και είναι δεσμευτικές για τους ανωτέρω ασφαλιστικούς φορείς και υπηρεσίες του Δημοσίου. Ακόμη τα ποσοστά αναπηρίας για κάθε βλάβη σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένιση ή ασθένεια, καθορίζονται από τον Ενιαίο Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας. Η νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση έχει δημοσιευτεί στο τεύχος β του με αριθμό 4591/27-12-2017 ΦΕΚ. Επιπλέον πρέπει να γίνει λόγος ότι στην πράξη υπάρχει δισταγμός για απόλυση κρατουμένων όταν το πιστοποιητικό περί αναπηρίας του ΚΕΠΑ ή η ιατρική πραγματογνωμοσύνη δέχεται ότι η αναπηρία δεν ενέχει περιορισμένο χρονικά χαρακτήρα αλλά είναι αορίστου διάρκειας, δηλαδή να διακριβώνεται ότι προκύπτει βαριά αναπηρία έχουσα

οριστικό χαρακτήρα. Ωστόσο στο νόμο ορίζεται ρητά ότι η ειδική πραγματογνωμοσύνη ή η βεβαίωση του ΚΕΠΑ προσδιορίζουν υποχρεωτικά εάν η αναπηρία είναι μόνιμη ή πρόσκαιρη και αναφέρουν στην περίπτωση της πρόσκαιρης αναπηρίας το χρόνο διαρκείας της και το ποσοστό της. Αν και δεν αναφέρεται ρητώς στον Ποινικό Κώδικα θεωρείται αυτονόητο ότι σε ένα δημόσιο φορέα όπως είναι το Κ.Ε.Π.Α. του ΙΚΑ, θα προηγηθεί ιατρικός έλεγχος του αιτούντος κρατούμενου από ιατρούς του ΙΚΑ αναλόγων ειδικοτήτων και με κλινικό και εργαστηριακό έλεγχο, ώστε να αξιολογηθεί η ασθένειά του και το ποσοστό αναπηρίας του. Και δεν νοείται αξιολόγηση του Κ.Ε.Π.Α. με βάση ιατρικές γνωματεύσεις άλλων ιατρών, γιατί τότε δεν πρόκειται για βεβαίωση του Κ.Ε.Π.Α. αλλά για βεβαίωση άλλων ιατρών, που κάτι τέτοιο ασφαλώς και δεν θέλησε ο νομοθέτης, αφού η απλή επισκόπηση των ιατρικών εγγράφων, η βασιμότητα των οποίων δεν δύναται να ελεγχθεί, ή παλιότερων εξετάσεων ή γνωματεύσεων του φακέλου του αιτούντος δεν αντικατοπτρίζουν την κατά το κρίσιμο χρόνο κατάσταση της υγείας του κρατούμενου. (Παρατηρήσεις Ε.Παπαθανασόπουλου σε βουλ.134/2016 ΣυμβΠλημΠειρ).

===Με την προσθήκη στον Ποινικό Κώδικα του άρθρου 110B εισάγεται ο θεσμός της απόλυσης καταδικών υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 283Α ΚΠΔ. Σκοπός του θεσμού αυτού είναι να συμβάλει στην αποσυμφόρηση των φυλακών από ήδη

κρατούμενους σε αυτές καταδικούς χωρίς κινδύνους για τη δημόσια ασφάλεια. Χορηγείται μόνο σε κατάδικο που εκτίει ποινή πρόσκαιρης ή ισόβιας κάθειρξης και όχι φυλάκισης, προϋποθέτει αίτηση του καταδίκου, χορηγείται με αυτοτελή δικαστική κρίση και πρέπει να συνοδεύεται από αναφορά της διεύθυνσης του καταστήματος κράτησης και έκθεση της κοινωνικής υπηρεσίας του ιδίου καταστήματος, όπου θα γίνεται ειδική μνεία στο οικογενειακό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον του καταδίκου. Το δικαίωμα για χορήγηση της απόλυσης του παρόντος άρθρου προηγείται χρονικά σημαντικά σε σχέση με την απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 105 ΠΚ. Η απόλυση του παρόντος άρθρου συνιστά ενδιάμεσο στάδιο έκτισης της ποινής. Προηγείται αυτής ο εγκλεισμός και έπεται αυτής η απόλυση κατ' άρθρο 105 επ. ΠΚ. Με την εισαγωγή του εν λόγω ενδιάμεσου σταδίου έκτισης της ποινής επιδιώκεται η σταδιακή και ομαλή μετάβαση για τον κατάδικο από το καθεστώς στέρησης της ελευθερίας στην ελεύθερη κοινωνική ζωή (βλ. αιτιολογική έκθεση). Σύμφωνα με τα παραπάνω, αφού ο θεσμός της απόλυσης καταδίκων υπό τον όρο του κατ' οίκον περιορισμού με ηλεκτρονική επιτήρηση αποτελεί ένα ενδιάμεσο στάδιο έως ότου χορηγηθεί σ' αυτόν η απόλυση υπό όρο κατ' άρθρο 105 ΠΚ, στις περιπτώσεις όπου δεν επιτρέπεται η χορήγηση της απόλυσης κατ' άρθρο 105 ΠΚ και ο κατάδικος θα εκτίσει πλήρως την επιβληθείσα σ' αυτόν ποινή, δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής ο ως άνω θεσμός. Περίπτωση, όπου ο κατάδικος θα εκτίσει πλήρως την ποινή του είναι όταν έχει αρθεί κατ' άρθρο 108 ΠΚ η ήδη χορηγηθείσα σ' αυτόν απόλυση κατ' άρθρο 105 ΠΚ με συνέπεια

την αθροιστική έκτιση του υπολοίπου της ποινής για την οποία χορηγήθηκε η απόλυση υπό όρο με την ποινή που επιβάλλεται για το νέο έγκλημα. Όταν δε το εδάφιο β' της παρ. 1 του άρθρου 110B ΠΚ αναφέρεται στην περίπτωση που συντρέχουν σωρευτικά περισσότερες ποινές, χρησιμοποιώντας την ίδια διατύπωση με αυτή της παρ. 4 του άρθρου 105 ΠΚ, εννοεί περιπτώσεις, όπως αυτές π.χ. όταν συντρέχουν σωρευτικά δύο ή περισσότερες ποινές ισόβιας κάθειρξης ή ισόβιας κάθειρξης με πρόσκαιρης και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπαχθεί στη διάταξη αυτή και η αθροιστική έκτιση ποινής συνεπεία άρσης της υπό όρο απόλυσης, της οποίας η πλήρης έκτιση είναι υποχρεωτική (ΣυμβΕφΘεσ 234/2016).

===Εφόσον ο κατάδικος, έτυχε διακοπής εκτελέσεως της ποινής, που του επιβλήθηκε με απόφαση δικαστηρίου για την έκτιση της οποίας φυλακίσθηκε, δεν θεωρείται κρατούμενος της αρχής κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 2 του Σωφρ. Κώδ. [N 2776/1999], οπότε, στην περίπτωση του δεν δύναται να εφαρμοσθούν οι διατάξεις των άρθρων 105 έως 110^A ΠΚ, περί της «απόλυσης του καταδίκου υπό όρο», ο πυρήνας των οποίων προϋποθέτει, ότι ο αιτούμενος την απόλυσή του υπό τον όρο της ανάκλησης, εκτίει στερητική της ελευθερίας ποινή και άρα είναι κρατούμενος της αρχής με την ανωτέρω έννοια (ΣυμβΕφΠειρ 167/2014).

===Σύμφωνα με το άρθρο 28 N 3251/2004 η αρμόδια δικαστική αρχή μπορεί, αφού αποφασίσει την εκτέλεση του ΕΕΣ, να αναβάλει την προσαγωγή του εκζητουμένου για να εκτίσει στο

ελληνικό έδαφος καταγνωσθείσα ποινή για έγκλημα διαφορετικό. Στην περίπτωση όπου η αναβολή της προσαγωγής γίνεται για να εκτίσει ποινή ο εκζητούμενος, πρέπει να διακρίνουμε: 1) Αν ο εκζητούμενος ήδη κρατείται προς έκτιση της ποινής, η κράτησή του για την εκτέλεση του ΕΕΣ ή η επιβολή περιοριστικών όρων που επιβάλλει το συμβούλιο, ακολουθούν την έκτιση της ποινής. Δηλαδή η κράτηση για την εκτέλεση του ΕΕΣ ή οι περιοριστικοί όροι θα λάβουν χώρα μετά την οριστική και καθ' οιονδήποτε τρόπο έκτιση της ποινής. Αν ο εκζητούμενος εκτίει ποινή στην Ελλάδα με εναλλακτικό τρόπο έκτισης (υφ' όρον απόλυση, κοινωφελής εργασία) τότε το αρμόδιο συμβούλιο θα αποφανθεί για τη συνέχιση της κράτησης ή την αντικατάσταση αυτής με περιοριστικούς όρους. Ωστόσο τα μέτρα αυτά θα αρχίσουν να ισχύουν μετά την οριστική απότιση της ποινής. Άλλως θα παρατηρηθεί το νομικώς παράδοξο ο εκζητούμενος να εκτίει ποινή υπό καθεστώς ελευθερίας και ταυτόχρονα να κρατείται για την εκτέλεση του ΕΕΣ. (Π.Μπρακουμάτσος Ποιν Δικ Ιουλ.2017).

===Στο νόμο περί ναρκωτικών όσον αφορά το άρθρο 35 παρέχονται δύο μορφές υφ'όρον απόλυσης με σχέση αλληλοεπικάλυψης στο πεδίο εφαρμογής τους. Η πρώτη αφορά το δράστη των εγκλημάτων, που αναφέρονται στο άρθρο 32 ν.4139/13. Έτσι κατά την παράγραφο 1 άρθρου 35 Ν.4139/13 αν ο εν λόγω δράστης εκτίει ποινή φυλάκισης ή κάθειρξης σε σωφρονιστικό κατάστημα και έτυχε σε συνθήκες στέρησης της ελευθερίας του παρακολούθησης προγράμματος σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης εντός εγκεκριμένου οργανισμού κατά το άρθρο 51 και βεβαιώνεται η παρακολούθησή του εγγράφως από

τον υπεύθυνο του προγράμματος, μπορεί να απολυθεί υφ'όρον από το Συμβούλιο Πλημ/κων του τόπου εκτίσης της ποινής. Η απόλυση μάλιστα μπορεί να γίνει χωρίς να συμπληρωθούν τα χρονικά όρια, που αναφέρονται στα άρθρο 105επ. ΠΚ, αρκεί όμως να έχει συμπληρωθεί το 1/6 της ποινής και με τον όρο της παρακολούθησης και ολοκλήρωσης προγράμματος απεξάρτησης. Αν γίνει τέτοια υφ'όρον απόλυση τότε οι υπεύθυνοι του προγράμματος έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν τον αρμόδιο εισαγγελέα την πρώτη ημέρα κάθε δευτέρου μήνα για τη συνεχή παρακολούθηση, την πρόοδο, τη σταθεροποίηση και τέλος την ολοκλήρωση του προγράμματος από το δράστη με σχετικό δελτίο που θα αποστέλλουν. Αν δεν τηρηθεί η συνεχής παρακολούθηση του προγράμματος με βούλευμα του οικείου Συμβ.Πλήμ/κων η απόλυση ανακαλείται. Η δεύτερη μορφή απόλυσης προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 35 Ν.4139/13 και αφορά οποιονδήποτε καταδικασθέντα για οποιοδήποτε έγκλημα. Αν τούτος εκτίει ποινή φυλάκισης ΚΑΙ μόνο, ενώ επιπλέον παρακολουθεί πρόγραμμα σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης εντός φυλακής από εγκεκριμένο οργανισμό, το Συμβ.Πλημ/κων του τόπου κράτησης ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής που μνημονεύτηκε πιο πάνω κατά την εφαρμογή του άρθρου 31 Ν.4139 μπορεί να διατάξει την υφ'όρο απόλυσή του μη δεσμευόμενο από τα χρονικά όρια των άρθρων 105 επ.ΠΚ. Αναγκαία προϋπόθεση είναι η επιτυχής παρακολούθηση του προγράμματος, ενώ ως όρος μπορεί να επιβληθεί η εμφάνιση του απολυόμενου ανά τακτά χρονικά διαστήματα σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα για εξετάσεις

σχετικά με την απεξάρτησή του. Σε περίπτωση διαπίστωσης νέας χρήσης ναρκωτικών ουσιών το θεραπευτικό κατάστημα έχει υποχρέωση να ενημερώσει τον αρμόδιο Εισαγγελέα για την ανάκληση της απόλυσης.